

NM F3A 1994

I påvente av det offisielle referatet, som dessverre har blitt noe forsinket, grunnet vannskade i referentens hus, serverer vi her teknisk statistikk fra mesterskapet, samt nok et par bilder fra stevnet. For de som er i startgropa, kan dette være nyttig informasjon. Det er allikevel på sin plass å advare folk mot å bruke statistikken blindt, man må ikke ha YS 120 og 30% nitro for å hevde seg respektabelt, verken i F3A eller noen av de andre klassene. Som før nevnt, er det viktig å merke seg at Årets norgesmester i Vingtreff, fløy med en relativt enkel modell. Det er tross alt piloten som styrer!

Statistikk fra NM F3A 1994

Tekst : Tørres Hegre

Fra listene med HVEM FLØY HVA, kan en trekke ut følgende gjennomsnittstall:

Snittalder på VT-flygerne er 41 år, mens både SPM og FAI flygernes gjennomsnittsalder er 34 år. Dette må være et tanke-kors! Antall år med RC er for VT 11 år, SPM 13 år og FAI 13 år. NM deltakere har altså lang erfaring, men det fins noen oppløftende unntak i alle klasser.

På radio-sektoren viser opp-tellingen følgende : 19 JR/Graupner , 14 Futaba , og 5 Multiplex. Samtlige sendere var computer- styrte.

På servosiden markerte Futaba 9101 seg, samt Sanwa HC/HP.

Av motormerker var 28 fra OS, 9 fra YS og 1 fra Super Tigre.

Av modeller bruker flertallet det rimeligste alternativet, med en høyt-ytende 2-takts langslagsmotor på 10 ccm. Motoren har gummioppheng, lett men effektiv resonanspipe, og drar en APC-propell størrelse 12x11-13x11, avstemt etter vekt og hastighet på modellen. Alle bruker syntetisk olje, og nesten alle har nitro i fuelen, fra 10 til 20 % . Gjennomsnittsvekten er 3.820 g

Vingespennet er nær 180 cm og kroppen er relativt lang. Retract og luftbremser (hevede balanseror) er standard. Et mindretall deltakere flyr tyngre, større og stillere modeller, men de er jo dyrere. 20 ccm 4-taktmotor med rå ytelse, og som krever mye nitro 15 - 35 % ! Propell APC 14x13 - 15x12. Hatori

Arrangørene fikk også tid til å fly; Retul, Johansson(v) hjelper Tørres Hegre

lyd-demper system. Modellene har gjennomgående noe større vingereale og øvrige dimensjoner, grunnet en høyere vekt, gjennomsnittlig 4.380 g. Annen utrustning er ellers lik som ovenfor.

Forhåpentligvis gir disse fakta fremtidige NM-deltakere et konkret inntrykk av hvordan en gunstig konkurranse- modell bør være. Det ble ikke foretatt lyd-måling under NM. Juryen bestemte at for å spare tid, skulle bare de modellene som ble oppfattet som støyende, måles. Det var ingen modeller som hadde

uvanlig lyd- nivå, derfor ingen måling. Fra dommer-protokollene fremgår det at et fåtall flukter ble straffet med poeng for støy. Det var imidlertid langt flere som fikk støybonus, i hovedsak 4-takts-motorer, men også enkelte 2-taktere med propellstørrelse over 12,5 tommer. Det virker som lyd-nivået nå er brakt ned på et akseptabelt nivå, men flygerne bør ha det i minnet, at under spesielle værforhold og over lang

tid, er selv dagens nivå generende for utenforstående.

NORWEGIAN MODELLER A/S var hoved- sponsor for mesterskapet, og de stilte opp et rikholdig premiebord, med premie til alle som deltok. Tusen takk ! Under stevnet dukket S.JULTON opp og ga også et bidrag med premier. LUFTFARTSVERKET

hadde også i år en spesiell premie til beste del-taker. Vinner av FAI-klassen var selvsagt mottaker av denne. Dommerne ble selvsagt påskjønet, og spesielt F3A og SPM dommerne som hadde lange økter, fikk hver sin servo. Andre medhjelpere fikk også en minnegjenstand som takk for hjelpen. Takk til sporty deltakere og medhjelpere, synes vi i arrangørklubben at stevnet ble vellykket.

Per Strømmen, kjent ducted fan 'fan', ned sin SL-1

Motorfly-hjørnet

Nr	Navn	Alder	Ar i RC	Modell	Vekt	VSP	Motor	Propell	Eksos-anlegg	Nitro %	TX	RX	Servoer
Vingtreff													
1	H.Andersen	39	4	Acrowot		150	OS 91 FS	APC 13x10	Org.	5	Futaba	Futaba	Futaba 3001
2	T.A.Kolstad												
3	S. Stensland	49	20	Saphir	3800	184	OS 61 RFP	APC 12x10	Hatori	5	MC 18	JR PPM	JR 205
4	T.Sandstøl	27	3	Matador	4100	202	OS Hanno	APC 12x12	OS Rod	12	MC18	JR C16	JR 5007/4421
5	M.D.Smith	52	20	Lotus	3850	178	OS 61 RF	APC 12x11	Hatori	10	MPX	MPX	MPX Micro
6	S.E.Dorum	40	10	Mystic		158	ST 61 K	Profi 12x10,5	OS Blå	0	JR Apex	Simprop	Futaba S30
Sportsmann													
1	T.A.Nicolaisen	27	14	Flashlight	3500	172	OS &1 RFP	APC 12x12N	Hatori	10	MC 20	MC 20	MPX/Sanwa
2	T.E.Holthe	31	20	Supra Star	3990	185	OS Hanno	APC 12x11	OS Rod		Multiplex	MPX	
3	P.G.Strommen	42	20	SL-1	4120	178	YS 120 AC	APC 15x12	Hatori	20	Fut. FC28	Fut FM	Fut 9101
4	G.Tonnesen	35	8	Matador	4000	205	OS Hanno	APC 12x11.5	Hatori	10	MC 18	JR PCM	JR 4421
5	Per Soraunet	30	6	Python 1	3995	180	OS Hanno	APC 12x11	Hatori	12	Fut. FC28	Fut	Sanwa
6	H.E.Mathisen	29	2	Saphir	3300	175	OS 61 RF	APC 12x11	Bolly	10	MC 18	Fut 128	F-9101/9102
7	T.Hegre	55	39	VIP	3080	178	OS Hanno	APC 12.5x11	Hatori	15	MC 18	JR PCM	F-9601/9101
8	T.E.Paulsen	20	7	Saphir	3900	178	OS Hanno	APC 12x12	Hatori	10	Fut FC18	Fut PCM	Sanwa HP/HC
9	R.Holtro	40	10	Saphir	3750	176	OS Hanno	APC 12x12	OS Rod	10	Fut. FF7	Fut.	Fut 9101
10	R.Johansson	51	6	Joker	3900	182	OS 61 RFP	APC 12 11.5	OS Rod	0	MC 18	JR FM	Ministar
11	Pål Soraunet												
12	J.O.Husås	34	4	Tracer	3760	178	OS Hanno	APC 12.5x11	Mack's	5	MC 16	JR	JR 517
13	O.D.Smith	8	14	Illusion			OS Hanno	APC 12x11	OS Rod	10	Multiplex	MPX	MPX
14	J.H.Thoresen	16	6	Spigas 3	2750	140	OS 46 VFP	APC 11x9	Hatori	10	Fut. FC18	Fut. 118	Sanwa831/HC
15	T.Johannesen	44	4	Flashlight	4000	184	OS Hanno	APC 12x12	Mack's	12	Fut. FC18	Fut. 128	JR4021
16	J.Hafver	30	16	Matador	3900	205	OS Hanno	APC 12x12	OS Rod	10	MC 20	JR	Fut 3001
F3A													
1	K.T.Pettersen	43	4	Amethyst	4575	181	YS 120 AC	APC 14x13.5	Hatori	35	MPX	MPX	MPX MC
2	J.P.Ringvold	32	20	Lotus Minus	3750	180	OS Hanno	APC 13x11	Hatori	20	MC 18	Futaba	Fut 9101
3	O.Fremming	30	15	Spigas	4330	175	YS 120 AC	APC 15x12	Bolly	20	MC 20	MC 18	F 9101/9102
4	K.Frantzen	36	12	Error 4T	4600	182	YS 120 AC	APC 15x12	Hatori	20	MC 20	JR	Fut 9101
5	Ø. Moe	23	12	Amethyst	4400	187	YS 120 AC	APC 14x14	Hatori	20	MC 20	JR FM	JR-7451/4421
6	O.Hoelsæter	28	14	Tracer 4	4100	184	YS 120 SF	APC 14x13	Picco 30	17	Fut. FC28	F. PCM	Fut 9101
7	Lars Semb	20	8	Spigas 4	3500	180	OS Hanno	APC 12x12N	Bolly EQ	10	JR Apex	JR	Sanwa HC/HP
8	K.Hofsten	24	13	Dash	3800	180	YS 61 AR	APC 12x12	Hatori	12	MC 18	MC 18	Sanwa
9	G.Thomassen	28	18	Saphir	4150	176	OS Hanno	APC 12.5x11	Hatori	10	Fut. FC28	Fut PCM	Fut 9101
10	M.Christian	53	6	Silent	4300	174	YS 120 AC	APC 13.5x14	Hatori	20	Fut. FC28	Fut PCM	Futaba
11	B.Bakken	18	8	Spigas	3800	180	OS Hanno	APC 12x12	Bolly	10	JR	JR	Sanwa HC
12	F.Ellingsen	34	20	Peron 7	3900	182	YS 61 AR	APC 12.5x11	Hatori	20	MPX	MPX FM	MPX MC
13	H.Bohmer	33	4	Saphir	3730	179	OS Hanno	APC 12.5x11.5	Hatori	10	Fut. FC18	Fut 118	Sanwa HP
14	L.Johansen	45	15	Aurora	4000	175	OS Hanno	APC 12x11	Hatori	10	Fut 9VAP	Fut	Fut 9201
15	A.Øgård	37	13	Saphir	3780	179	OS Hanno	APC 12.5x11	Bolly EQ	20	Fut. FC28	Fut PCM	F-9101/3001
16	I.Krokstad	30	8	Maxfli C.	3750	180	OS Hanno	APC 12.5x11.5	OS Rød	12	MC 18	MC 18	Sanwa HP
17	B.Bakken	49	7	Spigas	3800	180	OS Hanno	APC 12x12	Bolly	10	JR	JR	Sanwa HC
18	J.Stavrum	46	15	Lotus	3900	182	OS Hanno	APC 12x11	OS Rod	10	Fut. FF7	Fut	Fut / Sanwa

NM-F3A 1994

Tekst : Reidar Johansson
Bilder : Per Husum

Forus RC klubb arrangerte for tredje gang på 16 år NM i F3A på lista flystasjon. For klubben har dette vært en bra flyplass å holde NM på, og samarbeidet med Luftforsvaret har for hver gang blitt bedre og mere omfattende.

Årets tilbud til deltagerne var tre dagers trening, fra mandag til onsdag før selve stevnet, noe som resulterte i ca. 150 flyturer.

Forsvaret stilte til disposisjon to nyoppussede forlegninger med til sammen 64 senger. Pris pr. seng for hele uka ble meget rimelig. Vi benyttet bare den ene forlegningen som også ble stevnets hoved-kvarter. Her var det TV-rom, oppholdsrom med kjøkkenkrok og et stort undervisningsrom.

Det var mulighet for deltagere å spise alle måltider i mannskapsmessa til en meget overkommelig pris.

Flystedet er på taxebanen som går parallelt med hoved-rullebanen, nærmere bestemt krysset mellom en ringbane og taxebanen. Det flys parallelt med taxebanen og stedet er slik at en flyr fra morgenen til kl 12.00-12.30 med solen bak/på siden, for så å flytte depot over taxebanen. Deretter flyr en resten av dagen på motsatt side og har solen i ryggen igjen. Det flate Lista-landet fører til at vinden som regel er meget jevn. Ivrig modellflygere fra lokalmiljøet solgte is, pølser, brus og chips fra mobil pølsebu ved depotet under hele stevnet. Til dette fikk vi låne et dieseldrevet strømaggregat av Flystasjonen.

Onsdag kveld var det briefing i HK. Her ble årets dommere utvalgt. Uten dem er det ingen muligheter for et stevne, og vi er takknemlige for at flygere stiler opp og dømmer i andre klasser. At også noen kommer bare for å dømme og å overvære stevnet er en ny vri, sporty gjort!

Torsdag morgen kl 09.00 var første deltager i gang med F3A. Det ble i år en ny vri på gjennomføringen av

omgangene i denne klassen. For ikke å 'overbelaste' konsentrasjonen til dommerne, fløy de 9 første deltagerne, så ble det fløyet første omgang Vingtreff (med andre dommere) og deretter fløy de 9 siste deltagerne i F3A. Dette var F3A-dommerne meget fornøyde med. De

forsøket, og alle fikk tilnærmet like flyforhold. Denne dagen ble 1. og 2. omgang F3A, 1. omgang Vingtreff og 1. omgang Sportsmann gjennomført. Et på forhånd oppsatt tidsskjema for dagen ble avveket med 3 minutter. Andre omgang F3A ble på slutten av dagen delt av

Deler av gjengen fra Eidsvoll, Jack Husås og T. Johannesen, flyene er en Tracer og en Flashlight

fikk nemlig ca. 1 time pause mens de 6 Vingtreff flygeren gjennomførte sin omgang. Deltagerne i F3A hadde heller ikke innvendinger mot dette

middagspause fra kl. 16.40 til 18.00 for at de som spiste i leiren skulle få middag og dommerne sin velfortjente pause. Torsdagsværet : jevn vind og

Siste sjekk av utstyret, Håkon Böhmer med sin DSM-Saphir

noe sol.

Fredag startet med 2. omgang Sportsmann presis kl. 09.00. Denne dagen var det nydelig vær, men en del mer vind. Den var riktignok jevn og nesten parallell med taxebanen, så forholdene var nok like for alle. Denne dagen ble det gjennomført 2. og 3. omgang i Sportsmann, 2. omgang i Vingtreff og 3. omgang i F3A. Sportsmann både startet og avsluttet dagen. Vi fikk

Vingtreff: T. Sandstøl, T.A. Kolstad, H. Andersen, M.D. Smith & S. Stensland

tilbehør ble fortært og det ble mye prat og musikk utover kvelden.

Lørdag gjensto 3. og 4. omgang Vingtreff og 4. omgang Sportsmann og F3A. Siste pilot landet 45 minutter før oppsatt tidsskjema. Været var nydelig og mens T. Hegre i sin dataavdeling laget de endelige resultatlistene, pakket deltagerne sine biler. Premiebordet hadde noe til alle, noe vi kan takke vår

forskjellige årsaker. Været var bra, alle deltagere var meget disiplinerte og klare til start i god tid før sin tur, og stevneledelsen greide å få byttet dommere mellom omgangene og flytte depotet hver formiddag, på meget kort tid. Takk alle sammen. Totalt ble det gjennomført 164 offisielle turer på stevnedagene, uten uhell. En deltager fikk dessverre ødelagt understellet under trening. Lista Flystasjon skal i nær fremtid legges ned som militær stasjon. Hva som skjer med dette enorme området vet ingen i dag. Her er store områder med betong og bygninger er nyoppusset og i god stand. Det er et flott anlegg for luftsport av alle slag. Hva om NAK engasjerte seg i en fremtidig bruk?

Red:

For resultatlista fra NM henviser vi til MI 6-94, hvor fullstendig liste med sluttsummer og opplisting av benyttet utstyr. Stevnet ble til et prikkfritt arrangement, og vi håper at Forus RCK kan ta på seg et NM igjen, om noen år.

Tom-Erik Holthe i dyp konsentrasjon, han ler jo ikke!

denne dagen endel avbrudd i flygingen på grunn av Luftfartsverkets kalibreringsfly som fløy en del 'pass' i lav høyde for sjekk av stasjonens radio og navigeringsutstyr. Med direkte radioforbindelse fra depot til tårnet, gikk dette uten problemer. Vi fikk også en lav overflyging av Catalinaen som fløy sin siste tur langs kysten, til sin nye hvileplass på museet i Bodø. På kvelden var det rekeaften i HK. 30 kg. reker med

hovedsponsor, Norwegian Modellers for.

Årets NM ble vellykket av

Sportsmann samlet, en ivrig og fargerik gjeng med fra 2 til 39 års erfaring.